

บทความวิชาการเกษตรเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง

ฝ่ายวิทยุการเกษตร สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โทร. 02-5798511 โทรสาร 02-5793927

เรียบเรียงโดย นางสาวฉัตรพร ฐิติพรขจิต

รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร

เรื่อง “สศก. ศึกษาระบบโซ่ความเย็น วางแนวทางพัฒนาระบบจัดเก็บ คงคุณภาพสินค้าเกษตรสู่ปลายทาง”

ออกอากาศ วันศุกร์ที่ 21 มิถุนายน 2562

สวัสดีค่ะ คุณผู้ฟังขอต้อนรับเข้าสู่รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร ในระบบ เอ.เอ็ม ความถี่ 1,386 กิโลเฮิร์ต เวลา 18.30 – 19.00 น. สำหรับรายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกรในวันนี้นำเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหว เรื่อง สศก. ศึกษาระบบโซ่ความเย็น วางแนวทางพัฒนาระบบจัดเก็บ คงคุณภาพสินค้าเกษตรสู่ปลายทาง ขอเชิญติดตามรับฟังได้เลยค่ะ

นางสาวทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยว่า ระบบการบริหารจัดการโซ่ความเย็น (Cold Chain) ในสินค้าเกษตร เป็นระบบการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการเก็บเกี่ยว การขนส่ง การเก็บรักษา การกระจายสินค้า และการขายของสินค้า รวมถึงการใช้อุปกรณ์เครื่องมือ และการปฏิบัติเพื่อให้สินค้าคงความสดและมีคุณภาพให้ยาวนานที่สุด โดยมีเงื่อนไขที่สภาพของอุณหภูมิที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อการเก็บรักษาในแต่ละกระบวนการผลิต

ในปีงบประมาณปี 2562 สศก. ร่วมกับสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย (สรท.) ได้ร่วมกันศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารจัดการโซ่ความเย็น (Cold Chain) ในสินค้าพืชผักและผลไม้ (อาทิ เงาะ ทุเรียน มังคุด ขนุน กะเพรา แตงกวา หน่อไม้ฝรั่ง และ เห็ด) ของสถาบันเกษตรกรในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) และพื้นที่ใกล้เคียง รวม 5 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง จันทบุรี และตราด

จากการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการโซ่ความเย็นที่มีประสิทธิภาพ สามารถรักษาคุณภาพและเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้เป็นอย่างดี ซึ่งกระบวนการจัดการโซ่ความเย็นที่มีประสิทธิภาพจะเริ่มจากการจัดการผลผลิตของเกษตรกร และจัดส่งมายังสถาบันเกษตรกร เพื่อจัดการส่งต่อไปยังตลาดปลายทาง ตัวอย่างเช่น การจัดการโซ่ความเย็นในสินค้า **ทุเรียน ของสหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏ จำกัด จ. จันทบุรี** ซึ่งเป็นสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจรวบรวมผลไม้เพื่อกระจายสู่ตลาด ทั้งในและต่างประเทศ แต่ละปีรวบรวมผลผลิตได้ประมาณ 5,800 ตัน โดยเป็นทุเรียนประมาณ 1,000 ตัน ซึ่งปีที่ผ่านมาสหกรณ์ได้รับการสนับสนุนงบประมาณโครงการไทยนิยมยั่งยืนจำนวนกว่า 29 ล้านบาท และสหกรณ์สบทบเพิ่มอีก 12 ล้านบาท เพื่อสร้างอาคารห้องเย็น พร้อมอุปกรณ์แปรรูปผลไม้ เริ่มก่อสร้างตั้งแต่กลางปี 2561 และเสร็จสิ้นในเดือนเมษายน 2562

กระบวนการคัดแยกผลผลิต เกษตรกรสมาชิกจะตัดทุเรียนที่ระดับความสุกร้อยละ 70 และนำส่งสหกรณ์เพื่อทำการคัดแยกเกรด โดย เกรด A และ B จะจำหน่ายเป็นผลสด ซึ่งร้อยละ 90 ส่งไปจำหน่ายที่ประเทศจีน ที่เหลือร้อยละ 10 จำหน่ายตลาดในประเทศ ได้แก่ แมคโคร และเดอะมอลล์ ในขณะที่ทุเรียนตกเกรด มีการรับซื้อจากทั่วประเทศ จะถูกนำมาเก็บที่ลานด้านหน้าห้องเย็น เป้าหมายการรับซื้อ 1,000 ตัน/ปี ปัจจุบันรับซื้อได้ 885 ตัน โดยนำทุเรียนใส่ตะกร้าเหล็กโปร่ง อากาศถ่ายเทได้ดี บรรจุ 300 - 350 กก./พาเลท วางซ้อนกันได้ 3 ชั้น หรือคิดเป็น 1-1.2 ตัน/ตั่ง (3 ชั้น) ช่วยให้ทุเรียนสุกได้พร้อมกัน สำหรับพื้นที่ลานด้านหน้าห้องเย็นสามารถรองรับทุเรียนสดได้ 300 - 400 ตัน โดยลานดังกล่าวมีหลังคาคลุมและมีพัดลมขนาดใหญ่ติดตั้งด้านบนเพื่อระบายอากาศ ใช้เวลาบ่มประมาณ 3 - 5 วัน เพื่อรอให้ทุเรียนมีระดับความสุกร้อยละ 85 ก่อนเข้าสู่กระบวนการแกะเปลือกในห้องเย็น

กระบวนการแกะเปลือก เริ่มจากการเข็นตะกร้าทุเรียนสุกมาสู่กระบวนการผลิตแกะขั้ว ตัดเปลือกแยกเป็นพูแกะเนื้อวางบนถาด ซึ่งถาดจะรองด้วยพลาสติกบาง และด้านล่างของถาดจะเป็นรูเพื่อช่วยถ่ายเทความเย็น เมื่อทุเรียนที่ได้คิดเป็นร้อยละ 30 ของน้ำหนักทุเรียนทั้งลูก แบ่งเป็น 4 เกรด ได้แก่ A B เนื้อดิบ และเนื้อละ โดยเนื้อเกรด A - B จะถูกนำไปแช่แข็งที่อุณหภูมิ -35 ถึง -70 องศาเซลเซียส เก็บได้ประมาณ 1 ปี ปัจจุบันมี 250 ตันเนื้อ ซึ่งห้องเย็นสามารถ

รองรับได้สูงสุด 300 ตันเนื้อ หลังจากนั้นจะถูกส่งไปยังห้องเย็นของบริษัทในกรุงเทพฯต่อไป สำหรับเนื้อและ จะนำไปกวนด้วยเครื่องกวน แล้วนำไปบรรจุถุงๆ ละ 5 กก. และบรรจุกล่องๆ ละ 20 กก. (4 ถุง) จำหน่ายให้บริษัท สเวนเซนส์ (ไทย) จำกัด

รองเลขาธิการ กล่าวต่อไปว่า สหกรณ์ที่ได้รับงบประมาณจัดสร้างห้องเย็น ทำให้เกษตรกรมีทางเลือกนำผลผลิตมาขายให้กับสหกรณ์ ส่งผลให้ราคาทุเรียนปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆ จากปีที่แล้วก็โลกรัมละ 45 - 60 บาท เพิ่มเป็นกิโลกรัมละ 60 - 70 บาทในปี นี้ แสดงให้เห็นว่าการที่สหกรณ์เป็นตัวกลางรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรนั้น ส่งผลต่อการรักษาเสถียรภาพราคาผลไม้ของจังหวัดจันทบุรี และยังช่วยรัฐบาลประหยัดงบประมาณที่จะต้องนำไปใช้แทรกแซงราคาผลไม้ให้กับเกษตรกรปีละไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาความสูญเสียในห้องเย็นประมาณ ร้อยละ 1 อันเนื่องมาจากฝุ่นที่มาจากเปลือก จึงต้องดูแลความสะอาดของทุเรียนก่อนเข้ากระบวนการแปรรูปให้มากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีปัญหากระแสไฟฟ้าดับ จึงควรจัดทำระบบไฟสำรองและแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินเพิ่มเติม

ทั้งนี้ ข้อมูลการศึกษาการจัดการโซ่ความเย็นของทุเรียนของสหกรณ์การเกษตรเขาฉิมชุก จำกัด จ. จันทบุรี รวมทั้งข้อมูลจากการศึกษาสหกรณ์ให้แหล่งอื่นๆ สศก. จะนำมาวิเคราะห์เชิงลึกในภาพรวมของระบบการจัดการโซ่ความเย็นของสถาบันเกษตรกร เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการโซ่ความเย็นในสินค้าพืชผักและผลไม้ของสถาบันเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพต่อไป สำหรับท่านที่สนใจข้อมูลผลการศึกษา สามารถสอบถามได้ที่ ส่วนนโยบายและแผนพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ด้านการเกษตร กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โทร. 0 2579 3757 ในวันและเวลาราชการ

ราคาสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญ

ราคาที่เกษตรกรขายได้ทั่วประเทศ

ข้าว

ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลินาปี เฉลี่ยตันละ 15,789 บาท สัปดาห์ก่อน 15,780 บาท

ข้าวเปลือกความชื้น 15% เฉลี่ยตันละ 7,809 บาท สัปดาห์ก่อน 7,826 บาท

ข้าวโพด

ข้าวโพดความชื้นไม่เกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 7.72 บาท สัปดาห์ก่อน 7.67 บาท

ข้าวโพดความชื้นเกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 5.90 บาท สัปดาห์ก่อน 5.78 บาท

ถั่วเหลือง

ถั่วเหลืองชนิดคละ สัปดาห์นี้ไม่มีรายงานราคา

ถั่วลิสง

ถั่วลิสงทั้งเปลือกแห้ง สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 79.51 บาท สัปดาห์ก่อน 79.41 บาท

ถั่วลิสงทั้งเปลือกสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 30.64 บาท สัปดาห์ก่อน 29.85 บาท

ถั่วเขียว

ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดใหญ่ชนิดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 19.24 บาท สัปดาห์ก่อน 19.20 บาท

ถั่วเขียวผิวเมล็ดเล็กคละ สัปดาห์นี้ไม่มีรายงานราคา

ปาล์มน้ำมัน

ผลปาล์มทั้งทะลาย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 2.47 บาท สัปดาห์ก่อน 2.27 บาท

มันสำปะหลัง

หัวมันสำปะหลังสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 1.64 บาท สัปดาห์ก่อน 1.72 บาท

มันเส้น

มันเส้น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 4.88 บาท สัปดาห์ก่อน 4.91 บาท

ฝ้าย

สัปดาห์นี้ไม่มีรายงานราคา

ไหม

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 1 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 1,659 บาท สัปดาห์ก่อน 1,666 บาท

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 2 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 1,334 บาท สัปดาห์ก่อน 1,333 บาท

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 836 บาท สัปดาห์ก่อน 853 บาท

สับปะรด

สับปะรดโรงงาน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 7.42 บาท สัปดาห์ก่อน 7.19 บาท

สับปะรดบริโภค สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 8.54 บาท สัปดาห์ก่อน 8.61 บาท

ยางพารา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 1 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 50.401 บาท สัปดาห์ก่อน 48.91 บาท

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 2 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 49.90 บาท สัปดาห์ก่อน 48.41 บาท

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 49.40 บาท สัปดาห์ก่อน 47.91 บาท

ยางก้อนคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 23.74 บาท สัปดาห์ก่อน 23.04 บาท

เศษยางคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 20.82 บาท สัปดาห์ก่อน 19.79 บาท

น้ำยางสดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 47.19 บาท สัปดาห์ก่อน 46.79 บาท

ราคาสินค้าปศุสัตว์

สุกร

สุกรน้ำหนัก 100 ก.ก.ขึ้นไป สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 71.82 บาท สัปดาห์ก่อน 71.63บาท

ไก่เนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 36.90 บาท สัปดาห์ก่อน 36.68 บาท

ไข่ไก่

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 274 บาท สัปดาห์ก่อน 280 บาท

ไข่เป็ด

ราคาเฉลี่ยทั้งประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 323 บาท สัปดาห์ก่อน 332 บาท

โคเนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั้งประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 89.18 บาท สัปดาห์ก่อน 89.41 บาท

กระบือ

ราคาเฉลี่ยทั้งประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 68.89 บาท สัปดาห์ก่อน 69.34 บาท

ราคาสินค้าประมง

ปลาตุ๊กบึกก้อย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 48.00 บาท ทรงตัวเท่ากับสัปดาห์ก่อน

ปลาช่อน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 77.90 บาท สัปดาห์ก่อน 78.74 บาท

กุ้งขาวแวนนาไม สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 136.83 บาท สัปดาห์ก่อน 139.13 บาท

ปลาทู สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 79.58 บาท สัปดาห์ก่อน 83.98 บาท

ปลาหมึกกระดอง สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 140 บาท ทรงตัวเท่ากับสัปดาห์ก่อน

ปลาเป็ด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 8.19 บาท ทรงตัวเท่ากับสัปดาห์ก่อน

ปลาป่น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 26.00 บาท ทรงตัวเท่ากับสัปดาห์ก่อน

จากกันวันนี้ฝากประชาสัมพันธ์ข่าวสารของศูนย์บริการร่วมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเปิดให้บริการข้อมูล/ข่าวสาร และรับเรื่องราวร้องทุกข์ ซึ่งเป็นจุดรับบริการที่รวมงานบริการหลายประเภท จากหลายหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้ด้วยกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการยื่นรับบริการต่าง ๆ ได้ที่จุดรับเรื่องเพียงจุดเดียว โดยเราให้บริการข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ เช่น ความรู้ด้านการเกษตร ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ข้อมูลข่าวสารด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ข้อมูลสารสนเทศทางการเงิน การบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ข้อมูลรายงานการสรุปสถานการณ์น้ำรายวัน เป็นต้น โดยทุกท่านสามารถติดต่อได้หลายช่องทางที่

- Call Center 1170

- เว็บไซต์ www.moac.go.th/builder/service/

- อาคารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 1 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทรศัพท์ : 0-2281-5955 หรือ 0-2281-5884

ขอขอบคุณ กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร เรื่อง สศก. ศึกษาระบบใช้ความเย็น วางแนวทางพัฒนาระบบจัดเก็บ คงคุณภาพสินค้าเกษตรสู่ปลายทาง และขอขอบคุณสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรสำหรับราคาสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญประจำสัปดาห์ที่รายงานให้เราได้ทราบกันในสัปดาห์นี้ด้วยค่ะ และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร ที่กรุณาเป็นสื่อกลางให้เราได้พบกัน ทุกสัปดาห์

สำหรับวันนี้เวลาของเราได้หมดลงแล้ว หากคุณผู้ฟังท่านใดต้องการ ติดต่อสอบถามข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตร สามารถติดต่อได้ที่ ส่วนปฏิบัติการข้อมูลการเกษตร ทางเบอร์โทรศัพท์ 02-561-2870 หรือติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวได้ที่เว็บไซต์ สศก. www.oae.go.th / Fanpage Facebook เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน และอีกหนึ่งช่องทางเพื่อร่วมติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจการเกษตรผ่าน line@ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร โดยคุณผู้ฟังสามารถเพิ่มเราเป็นเพื่อนได้โดยค้นหา ID Line : @oanews เพียงเท่านี้คุณผู้ฟังก็สามารถติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจการเกษตรได้อย่างทันสถานการณ์ สำหรับวันนี้เวลาของรายการหมดแล้ว พบกันใหม่สัปดาห์หน้า สวัสดีค่ะ